

Протокол № 1-05-2-02
засідання Комітету з премії імені В'ячеслава Чорновола
за кращу публіцистичну роботу в галузі журналістики

13.10.2026

м. Київ

Голова: Наливайко О., Голова Комітету з премії імені В'ячеслава Чорновола за кращу публіцистичну роботу в галузі журналістики, Голова Держкомтелерадіо (далі – Комітет, Голова Комітету).

Присутні члени Комітету:

Голова Комітету – Наливайко О., Голова Держкомтелерадіо;
Заступник Голови Комітету – Червак Б., перший заступник Голови Держкомтелерадіо.
Букет Є. – член Національної спілки журналістів України;
Дацюк Г. – член Національної спілки журналістів України;
Мужук Л. – член Національної спілки журналістів України;
Сорока М. – член Національної спілки журналістів України;
Табаченко А. – член Національної спілки журналістів України;
Томіленко С. – Голова Національної спілки журналістів України;
Чорновіл Т. – громадський діяч, журналіст.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Вступне слово Голови Комітету.
2. Про організаційне забезпечення роботи Комітету та твори, що потребують додаткового обговорення членів Комітету з приводу їх відповідності вимогам Положення про премію імені В'ячеслава Чорновола за кращу публіцистичну роботу в галузі журналістики (далі – Премія);
3. Обговорення творів, що відповідають Положенню про Премію.
4. Голосування та ухвалення рішення Комітету щодо визначення лауреатів Премії.

1. СЛУХАЛИ:

Наливайко Олег поінформував про зміни в складі Комітету, зокрема, про залучення до складу Комітету члена Національної спілки журналістів Дацюк Галини.

Зазначив, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 № 979 починаючи з 2004 року присуджується премія імені В'ячеслава Чорновола, Героя України, видатного українського громадсько-політичного діяча, літературного критика та публіциста, великого подвижника української нації.

Згідно з вимогами Положення про Премію до конкурсу приймаються нові оригінальні публіцистичні твори у галузі інформаційної діяльності, що сприяють утвердженню історичної пам'яті народу, його національної свідомості та самобутності, опубліковані (оприлюднені) у завершеному вигляді протягом останніх трьох років, але не пізніше як за пів року до їх висунення на здобуття Премії.

Премія присуджується щороку до дня народження В'ячеслава Чорновола – 24 грудня – у розмірі двадцяти тисяч гривень за рахунок коштів, передбачених Держкомтелерадіо на цю мету в Державному бюджеті України. Голова Комітету зауважив, що, на жаль, через економію коштів Державного бюджету цьогогоріч не вдалося внести зміни до Положення про Премію, збільшивши грошову винагороду лауреатам Премії.

2. ВИСТУПИЛИ:

Головченко Гліб поінформував, що для забезпечення роботи Комітету було проведено необхідні організаційні заходи щодо інформування громадськості та медіа про початок прийому творів на здобуття Премії. Прийом творів на здобуття Премії тривав з 1 червня до 10 серпня. Цьогоріч на конкурс надійшло десять творів, два з яких не відповідають вимогам п. 1 Положення про Премію. Це книга «Моменти війни» Олега Журавського (видана у січні 2023 року) та книга «Заручник радянської влади» Володимира Поліщука (видана 23 березня 2026 року).

Головченко Гліб зауважив, що відповідно до вимог п.1 Положення Премія присуджується авторам творів, опублікованих (оприлюднених) у завершеному вигляді протягом останніх трьох років, але не пізніше як за пів року до їх висунення на здобуття Премії. Зазначені вище твори не відповідають цим вимогам.

Наливайко Олег запропонував не розглядати твори, що не відповідають Положенню про Премію.

УХВАЛИЛИ:

Шляхом відкритого голосування (одноголосно) визначилися за те, щоб не розглядати твори, що надійшли на конкурс з порушенням вимог п. 1 Положення про Премію.

3. СЛУХАЛИ:

Наливайко Олег запропонував розпочати обговорення восьми творчих робіт, що відповідають вимогам Положення про Премію.

ВИСТУПИЛИ:

Червак Богдан зазначив, що серед поданих на конкурс робіт найбільш вагомою, на його думку, є книга «Українське радіо. Історія буремного століття» (творчий колектив Хоркін Дмитро, Міський Вадим, Гусейнова Тамара). Значну увагу у виданні приділено всім періодам

розвитку радіо до трансформації його в Суспільне мовлення, а також підкреслено важливу роль радіо у збереженні української мови. Особливу атмосферу створюють розповіді про досягнення людей – як творчих особистостей, так і технічних фахівців – які творили крок за кроком унікальну історію одного з провідних медіа. Оригінальним є те, що таку кропітку працю взяли на себе не корифеї та старожили журналістики, а представники сучасного покоління медійників. Ця книга не просто про історію розвитку українського радіо. Це історія нашої держави через призму розвитку вітчизняного радіо.

Сорока Михайло відзначив високий рівень поданих на конкурс творів. Це і стаття письменника-публіциста Шевченка Сергія «Письменник від верстата: служака московських окупантів Гітлер зламав життя сім'ї Рублевських (архівна розвідка)», що розповідає про трагічні долі діячів національного «Розстріляного відродження». Заслуговує на увагу і книга журналістки Калабухи Людмили «Зробіть НАВПАКИ: життя та продажі ДО і ПІД ЧАС ВІЙНИ», а також доробок Офіцинського Романа, який в книзі «Майбутнє приходить знезапче...Україна. 2015-2025» проаналізував суспільні зміни останнього десятиліття в новітній історії України.

Однак книга «Українське радіо. Історія буремного століття», на думку Сороки Михайла, це ґрунтовне журналістське дослідження про історію українського радіо від перших ефірів до сьогодення. Сумнівів не виникає, що ця робота заслуговує на відзначення Премією.

Томіленко Сергій відзначив статтю Сергія Шевченка «Письменник від верстата: служака московських окупантів Гітлер зламав життя сім'ї Рублевських (архівна розвідка)». Зауважив, що професіоналізм автора, глибока аналітична робота з архівними документами репресивних органів заслуговують на відзнаку Премією.

Букет Євген приєднався до думки інших членів Комітету стосовно вагомості книги колективу авторів Міського Вадима, Гусейновій Тамари, Хоркіна Дмитра «Українське радіо. Історія буремного століття». Зауважив, що це сучасне дослідження суспільно значуще, відіграє важливу роль для широкої аудиторії.

Мужук Леонід віддав свій голос за книгу «Українське радіо. Історія буремного століття». Ця робота свідчить про кропітку працю авторів, які зібрали факти про внесок багатьох професіоналів у розвиток українського радіо, про їх тернистий шлях, спротив, самопожертву.

Дацюк Галина відзначила, що на конкурс подано гідні творчі роботи, зокрема, книги авторок з Миколаївщини, присвячені героїчному опору містян. Наприклад, книга миколаївської письменниці та волонтерки Половенко Ганни «Життя як уламки скла» – це емоційні, живі розповіді про щоденний подвиг простих українців. Книга Людмили Калабухи «Зробіть НАВПАКИ: життя та продажі ДО і ПІД ЧАС ВІЙНИ» важлива осмисленням практичних життєвих історій, реальних людських доль у період подій

воєнного часу. І громадяни, і представники бізнесу доклали титанічних зусиль для збереження життєстійкості країни.

Попри це Дацюк Галина зазначила, що без сумніву книга «Українське радіо. Історія буремного століття» – непересічний доробок. Книга має величезне суспільне значення для майбутніх поколінь, адже наповнена багатогарними сенсами, цінними фактами, визначними подіями. Саме тому цей публіцистичний твір заслуговує на відзнаку Премією.

Чорновіл Тарас зауважив, що має більш скептичний погляд на більшість щорічних конкурсних творів. У минулі роки іноді на розгляд Комітету надходили і більш оригінальні творчі доробки. Серед інших своїм професійним рівнем дійсно вирізняється книга «Українське радіо. Історія буремного століття». Такі цікаві якісні дослідження ще жодного разу не відзначалися Премією. Водночас Чорновіл Тарас звернув увагу на цінність книги Поліщука «Заручник радянської влади», яка щоріч не може бути розглянута членами Комітету, оскільки вийшла друком пізніше ніж за пів року до подання на конкурс. Висловив надію, що автор подасть твір на конкурс у наступному році.

Наливайко Олег висловив думку, що незважаючи на те, що життєвий шлях кількох членів Комітету пов'язаний з українським радіо, віддати свої голоси за оригінальну публіцистику «Українське радіо. Історія буремного століття» не вважатиметься корпоративним інтересом, оскільки книга відіграє надважливу роль у збереженні історичної пам'яті народу, містить унікальні факти про події розбудови не лише вітчизняного радіо, а й держави в цілому. Тож Голова Комітету висловив свою підтримку саме цьому творчому доробку.

Наливайко Олег зазначив, що пропозиція запропонувати Поліщуку Володимирі подати книгу «Заручник радянської влади» на конкурс у 2027 році є слушною.

4.СЛУХАЛИ:

Наливайко Олег, зважаючи на переважну більшість схвальних відгуків членів Комітету про роботу «Українське радіо. Історія буремного століття», виніс на голосування членів Комітету питання про відзначення Премією Міського Вадима, Гусейнової Тамари, Хоркіна Дмитра за книгу «Українське радіо. Історія буремного століття».

ГОЛОСУВАЛИ:

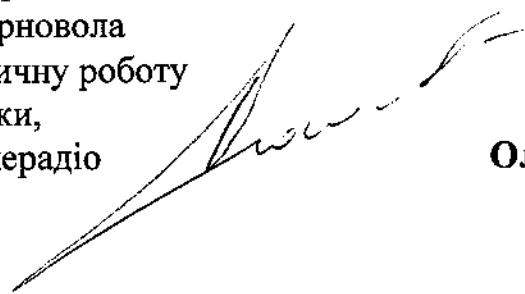
За відзначення Премією Міського Вадима, Гусейнової Тамари, Хоркіна Дмитра за книгу «Українське радіо. Історія буремного століття»: за – 7 голосів; проти – 1; утримався – 1.

УХВАЛИЛИ:

1. Шляхом відкритого голосування присудити премію імені В'ячеслава Чорновола за кращу публіцистичну роботу в галузі журналістики за 2026 рік» Міському Вадиму Васильовичу, Гусейновій Тамарі Асафівні, Хоркіну Дмитру Миколайовичу за книгу «Українське радіо. Історія буремного століття».

2. Управлінню інформаційної політики Держкомтелерадіо забезпечити підготовку протоколу засідання Комітету, проекту наказу про виплату грошової винагороди лауреатам Премії та організувати урочисту церемонію вручення дипломів лауреатам Премії.

Голова Комітету з премії
імені В'ячеслава Чорновола
за кращу публіцистичну роботу
в галузі журналістики,
Голова Держкомтелерадіо

Олег НАЛИВАЙКО

